

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 1

Ämne: Matematik

Tema: Talet 5 och talets grannar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska få möjlighet att utveckla förståelse för grundläggande tal, samt hur de relaterar till varandra, inklusive grannarna till dessa tal.

Betygskriterium (E)

Det saknas betygskriterier för det här ämnet i aktuell årskurs.

[Lgr22, Matematik, Åk. 1-3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till talet 5 (10 min)

- Skriv siffran 5 på tavlan och visa tydligt hur den ser ut.
- Diskutera vad talet 5 betyder och ge konkreta exempel (t.ex. fem fingrar, fem äpplen).
- Fråga eleverna om de kan ge exempel på saker som finns i grupp av fem.

2. Genomgång av talets grannar (15 min)

- Presentera talets grannar: 4 och 6. Skriv även dessa siffror på tavlan.
- Visa visuellt hur 5 ligger mellan 4 och 6 på en tallinje.
- Diskutera hur man kan räkna upp och ner från 5. (exempelvis: "Om vi tar ett steg ner från 5, vilket tal får vi?")
- Använd konkreta föremål för att visa skillnaderna: om 5 är fem äpplen, hur många får vi om vi tar ett eller lägger till ett?

3. Praktisk övning med tal och grannar (15 min)

- Dela in klassen i små grupper och ge varje grupp fem klossar.
- Låt varje grupp bygga en stapel med 5 klossar och lägga till eller ta bort 1 kloss för att se hur talen förändras.
- Be grupperna att presentera sina experiment och beskriva vad som hände med antalet klossar.

4. Spel och repetition (10 min)

- Spela ett spel där eleverna får en kort där det står ett tal (4, 5 eller 6), och de ska slå siffran på en stor trumma med en mjuk boll.
- Efter att en siffra har slagits, ska de tillsammans vara snabba att visa sina fingrar för att visa talet snabbt.

5. Avslutning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta vad de lärt sig om talet 5 och dess grannar.
- Låt varje elev rita sin favoritaktivitet från lektionen och skriva en mening om talets grannar.
- Diskutera kort om hur viktigt det är att förstå grannarna till ett tal.

Ämnesinnehåll

- **Talet 5:** Eleverna ska känna till och kunna identifiera talet 5.
- **Talets grannar:** Förståelsen för vad talets grannar (4 och 6) är.
- **Räknestrategier:** Att kunna räkna upp och ner från 5.
- **Samarbete och kommunikation:** Att arbeta tillsammans i grupper för att lösa uppgifter.
- **Praktisk tillämpning:** Att använda konkreta föremål för att visualisera tal och deras relationer.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Siffra	En symbol som representerar ett tal.	Latin "cifra" som betyder "nummer".
Tal	En matematiskt enhet som man kan räkna med.	Forngrekiska "arithmos".
Granna	De tal som ligger direkt före och efter ett annat tal.	Norska "granne".
Tallinje	En linje där tal är placerade i ordning.	Ingen specifik etymologi.

Diskussionsfrågor

- A. Varför tror ni att siffran 5 är viktig?
- B. Vilka andra tal finns det runt 5 i vår vardag?
- C. Vad skulle hända om vi inte hade grannarna till tal? Skulle det vara svårt att räkna?

Aktivitet

Som en rolig avslutande aktivitet kan eleverna få rita en stor siffran 5 på ett pappersark och dekorera den med bilder av saker som kommer i grupper av fem (t.ex. fem fingrar, fem blommor). De kan också klippa ut bilder från tidningar och klistra på sin siffra.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vilket tal kommer före 5?	4
Vilket tal kommer efter 5?	6
Kan ni visa talet 5 med era händer?	(Svara själv)
Vad hände med antalet klossar när vi lade till 1?	(Svara själv)
Hur många klossar har du om vi tar bort 1 från 5?	4
Vad tyckte du om lektionen?	(Svara själv)
Vad är grannarna till talet 5?	4 och 6
Kan du räkna upp till 10 från 5?	(Svara själv)

Hemuppgift

Eleverna ska ta med sig fem små föremål hem, exempelvis fem skedar eller fem bollar. De ska räkna dem med sina familjer och rita en bild av sina fem föremål. Citatet från träningen (till exempel "Talet 5 och dess grannar") kan skrivas som en rubrik.

Tags: [Lektion](#)